

Jerzy Głazek, Krystian Nowak, Adam Szynkiewicz

Draby, gm. Działoszyn, woj.
sieradzkie. Stanowiska 3 i 5

Informator Archeologiczny : badania 13, 10-11

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rzucanych celowo na krawędzi bagna. Wiązać go należy z poziomem neolitycznym. Uzyskano dalsze bogate próbki węgla drzewnych i drewna do datowania metodą radiowęglową. Z dolnych partii wykopu torfowego III/79 pobrano też rdzeń uzupełniający do analizy palynologicznej.

Na powierzchni terasy, w miejscu rzeczywistego osadnictwa wykopowano dalsze 5 m² wykopu III/77, uzyskując kolejne zabytki krzemienne.

Dzięki serii kilkudziesięciu wierceń instorfem odtworzono morfologię stanowiska przed pokryciem zagłębień utworami organogenicznymi.

DRABY, gm. Działoszyn
woj. sieradzkie
Stanowiska 3 i 5

Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Sieradzu
Uniwersytet Warszawski

Badania prowadzili: dr Jerzy Głazek, mgr Kry-
stian Nowak, mgr Adam Szynkiewicz. Finansowa-
wał WKZ w Sieradzu i Uniwersytet Warszawski.
Szósty sezon badań /omówiono łącznie ostatnie
lata badań/. Stanowiska jaskiniowe. Zapewne roz-
-wleczone pozostałości obozowiska myśliwskie-
go z paleolitu dolnego.

Na górze Draby leżącej przy drodze Działoszyn-Parzymiechy stwierdzono 10 stanowisk krasowych ze szczątkami kręgowców. Starsze plioceńsko-staroplejstocieńskie stanowiska /Draby; 1, 2, 7 i jaskinia Ewy/ wyłączono z penetracji archeologicznej. Młodsze stanowiska /Draby; 3, 4 i 5/ zawierające osady wielkiego interglacjału ze szczątkami Ursus Spe-
laeus zostały już opisane /Acta Geol. Polon. -Vol. 26, No. 3/str. 451-466; Kras i speleologia, t.1, str. 42-58/. Badaniami archeologicznymi objęto szczególnie stanowiska Draby 3 i 5.

W sekwencji osadów wypełniających formę krasową wydzielono 7 warstw piasku, ilów i gliny złożonych w jaskini w środkowym plejstocenie. Osady te przykryte są warstwą bloków wapiennych powstałą w wyniku zawalenia się stropu jaskini. Bruzdę powstałą na miejscu jaskini zapełniają piaski fluwioglacjalne zlodowacenia Warty, które z kolei przykrywa war-
stwa gruzu peryglacjalnego z ostatniego zlodowacenia z rozwiniętą w stro-
pie glebą współczesną.

Badania prowadzono w wykopie długości 15 m, szerokości 2,5 m, głębokości 3 m. Przebadano dotychczas jedynie część wykopu na stanowisku 3, a na stanowisku 5 - 4 m². Uzyskano 1 ostrze z kości długiej dużego ssaka mające przy podstawie 4 wgłębienia mogące być śladami nawierca-
nia oraz odłupki typu klaktońskiego, pontiańskiego i zwykłe. Odłupków tych nie można wiązać bez wątpliwości z działalnością człowieka, ponieważ w skale otaczającej jest bardzo dużo konkrecji krzemienia i stąd istnieje możliwość powstawania pseudo-zabytków. Zastanawiające są formy ryłców, ale struktura tamtejszego krzemienia jurajskiego nadaje się głównie do wytwarzania tego typu narzędzi /por. badania K. Cyrka w Kochlewie, woj. sieradzkie/.

Osady zawierające zabytki są starsze od zlodowacenia Warty i mogą reprezentować interglacial lubelski bądź Wielki.

Badania będą kontynuowane.

Materiały po opracowaniu będą przechowywane w Muzeum Okręgowym w Sieradzu i w Muzeum Wydziału Geologii UW.

GRZYBOWA GÓRA, gm. Mirzec
woj. kieleckie
Zespół stanowisk "Rydno"

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził doc. dr hab. Stefan Karol Kozłowski przy współpracy mgr mgr Janusza Budziszewskiego /autor sprawozdania/ Karola Szymczaka oraz studentów UW i UMCS. Finansował UW. Drugi i trzeci sezon badań. Osadnictwo od schyłkowego paleolitu po wczesny brąz związane z eksploatacją hematytu /ochry/.

Badany zespół stanowisk położony jest na północnym tarasie rzeki Kamiennej, na uroczysku zwanym "Nad Płaską" oddalonym niespełna 2 km od kopalni hematytu. W sezonie 1978 założono tam 3 wykopy - R IV/78, R V/78, R VI/78, zaś w 1979 dalsze trzy: R I/79, R II/79 i R III/79.

Wykopy R IV/78, R I/79 i R III/79 o łącznej powierzchni ok. 80 m² usytuowane były w pobliżu zniszczonej krawędzi tarasu. Dostarczyły one ok. 6 500 zabytków krzemienych - w tym niespełna 350 form narzędziowych i charakterystycznych form technicznych oraz ponad 1 000 fragmentów ceramiki. Zabytki leżały we współczesnej glebie leśnej i starym poziomie iluwialnym oraz w dwóch obiektach - palenisku i jamie osadniczej. Zabytki krzemienne nie tworzyły na ogół wydzielających się skupień, tylko w północno-zachodniej części badanego obszaru uchwycono na powierzchni 2 m² część wydzielającej się krzemnicy. W inwentarzu krzemienym wystąpiły elementy paleolityczne /świdzkie/, mezolityczne, neolityczne i wczesnobrązowe. Wśród ceramiki udało się wyróżnić fragmenty naczyń kultur: pucharów lejkowatych, amfor kulistych, KM, KT oraz fragmenty zdobione ornamentem bruzdowym. Znaleziono też całkowicie zachowany pucharek lejkowaty zdobiony ornamentem sznurowym pod krawędzią.

Wykopy R V/78 i R II/79 o łącznej powierzchni 59 m² założono w odległości ok. 70 m na północ od brzegu tarasu Kamiennej. Były one kontynuacją wykopu R VII/77. Uchwycono w nich zachodni skraj krzemnicy świdzkiej związanej z obiektem wypełnionym piaskiem z domieszką rozmytego hematytu. Większą część tego obiektu zbadano w roku 1977. W odległości ok. 8 m na południowy wschód od krzemnicy świdzkiej przebadano niewielką krzemnicę janiślawicką, również leżącą w piasku z domieszką rozmytego hematytu. Pomiędzy krzemnicami odkryto bardzo zwarte skupisko 27 wiórów częściowo tworzących składanki - "skarby"? W sumie wykopy dostarczyły ok. 1 850 zabytków krzemienych, w tym ok. 100 form narzędziowych i charakterystycznych form technicznych. W trakcie badań uży-